

2023-06-16

Boverket

Yttrande gällande Remiss från Boverket förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien hälsa och miljö med konsekvensutredning

Ärende: Remiss från Boverket förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien hälsa och miljö med konsekvensutredning

Diarienummer: BYGG.2023.1441

Ärendet inkom: 2023-05-09

Delegationsbeslut nr: D §992

Handläggare: Jenny Glans

Boverket har lämnat tillfälle till Bygg- och miljönämnden att lämna yttrande över förslag till författning.

Bygg- och miljönämnden har tagit del av underlaget.

Generellt kring författningen

Det återkommer att nya standarder enligt SIS ska tas fram eller är under framtagande. Det är oklart vad skillnaden egentligen blir mot idag då SIS innehåller detaljerade måttatta riktlinjer. Det framgår inte heller tydligt i författningen att SIS får användas för att uppfylla kraven enligt regelverket. Det finns en risk att mindre kommuner där resurserna för att köpa in alla standarder inte finns och därmed svårare för handläggarna i kommunerna att göra en bedömning om kraven uppfylls. Vi ser även en risk med att brister som vi idag uppmärksammar vid arbetsplatsbesök och slutsamråd inte upptäcks i lika stor utsträckning.

Författningen verkar även förutsätta att dagens krav är kända av byggherrar, handläggare och konsulter. I BBR är det oftast tydligt vad kravnivån är eftersom det beskrivs hur man ska utföra åtgärden och med vilka mått t.ex. När måtten tas bort ur författningarna finns ingen tydlig kravnivå och det blir otydligt hur en bedömning ska göras om kraven kan komma att uppfyllas. Risken är att ett ärende till stor del kommer bestå av olika riskbedömningar som förlänger handläggningstiderna. Vi ser också en risk att en del brister som idag fångas upp på arbetsplatsbesök eller slutsamråd inte upptäcks då det är riskbedömningen som avgör om kraven uppfylls eller inte.

Det blir svårt för en enskild person att göra rätt då författningssamlingen inte kan läsas utan författningssamlingens kommentarer och konsekvensutredning samt standarder eller andra branschspecifika skrifter som behövs för att förstå kravnivån. Idag kan vi som kommun i många fall hänvisa till de allmänna råden för att inte belasta byggherren med onödiga kostnader då de oftast kan använda de allmänna råden för att förstå kravnivån och redovisa en lösning därefter. För privatpersoner kommer detta leda till att de behöver ta in konsulter

2023-06-16, Bmn

för att tolka reglerna då vi bara bedömer de förslag och handlingar som kommer in och inte kan ge förslag på hur de ska uppfylla kraven. Kraven ska ju följas även vid ändringar som inte kräver lov eller anmälan och risken att man använder lösningar som inte uppfyller kraven ökar.

Det finns en risk att kontrollanter och projektörer tar fram och godkänner sämre lösningar för att risken finns att de byts ut om de ställer för "höga krav". Det problemet finns idag gällande certifierade sakkunniga men när det finns exakta mått för vissa delar så får de stöd i lagstiftningen och blir mindre påverkningbara. Utförandekontrollerna kommer förmodligen i högre grad behöva göras av certifierade sakkunniga enligt PBL eller andra sakkunniga (där det idag inte finns certifierade enligt PBL).

Avdelning I. Övergripande bestämmelser

3 § förtydliga i konsekvensutredning/författningskommentarerna vad ett särskilt skäl kan vara samt vad det innebär att "tillämpa regeln om mindre avvikelser felaktigt".

8 § Bra att det förtydligas att projektering ska ske på ett fackmässigt sätt.

8 § sista stycket, begreppet erfarenheter känns som ett vagt begrepp. Förtydliga i författningskommentarerna vad som avses.

Avsnitt särskilt om ändring av byggnad, bra att dessa delar läggs in i respektive författning för att förtydliga kraven vid ombyggnad.

Bra att definitioner fastslås i varje författning.

19 § och 20 § Nya krav på luftkvalitetsdokumentation och fuktsäkerhetsdokumentation ses som positiva.

Avdelning II. Uppförande av nya byggnader

4 kap. Ljusförhållanden

Vi ser det som positivt att de äldre handberäkningarna försvinner och att den nya tekniken nyttjas.

I konsekvensutredningen anges att det inte ska bli skillnad på kravnivån. Samtidigt medger den nya författningssamlingen att inte alla rum har tillgång till direkt dagsljus (över 35 kvm) samt att det är olika krav för bostäder och lokaler vilket det inte är idag. Det beskrivs även att det är många avvikelser idag och att därför är ändringar ok vilket inte bör ses som skäl att sänka kravnivån. Då bör snarare kraven kring hur detaljplanerna utformas ses över eftersom det är dessa som medger byggrätter som inte klarar dagsljuskraven.

Att ta bort krav på utblick och hänvisa till att det ska ses som en del av det övergripande kravet ses som problematiskt. Lösningar med rum med enbart högt placerade fönster till rummet framför presenteras kontinuerligt i ansökningar om bygglov och för att inte branschen ska bedöma att det är en acceptabel nivå bör det preciseras. Formuleringen i den nya författningen är inte tydlig. Om syftet är att kravet kvarstår bör det framgå tydligt i författningen att det ska finnas utblick från varje rum för mer än tillfällig vistelse.

En lägsta nivå för dagsljus bör sättas, framförallt i umgängesytor. Vi ser en risk att sovrummen kommer projekteras med enda ljusinsläpp via glasytor mot övriga rum i bostaden. Detta riskerar att de inre rummen praktiskt aldrig nås av dagsljus även om det på teoretiskt sett uppfyller kraven.

2023-06-16, Bmn

5. Kap Rumshöjd

Enligt 2 § ska rumshöjden vara tillräcklig för att undvika olägenheter för människors hälsa och vara anpassad till rummets avsedda användning. Denna skrivning riskerar att utnyttjas i projekt där rumshöjden är mycket låg men där man på grund av ekonomiska skäl ändå vill utnyttja utrymmena till bostäder. En högre rumshöjd ger bättre dagsljusinsläpp och en känsla av rymd i rummet. Detta är kvaliteter som vi bör sträva efter i nya bostäder. Ett regelverk som inte stöttar myndigheter att se till att nya bostäder får en hälsosam boendemiljö bedöms som olämpligt.

Det är inte tydligt vad byggherren ska redovisa för att visa att rumshöjden är tillräcklig. Vi ser att det finns en risk för fler nekade startbesked för att få rättspraxis kring lämplig rumshöjd i bostäder.

Författningen möjliggör dock enklare bedömning av vindsinredningar där ett rum kan variera mycket i rumshöjd och där det är möjligt att få till en bra lägenhet även om rumshöjderna inte uppfylls i alla delar.

3 kap. Ändring av byggnader

Vi ser det som positivt att man flytta föreskrifterna om varsamhet och förvanskning till varje författning istället för som idag i BBR att det ligger i ett separat avsnitt. Blir tydligare koppling till att de krav som finns gällande varsamhet och förvanskning samt när avsteg kan göras.

Enligt konsekvensutredningen, författningskommentarerna blir kraven vid ändring av byggnader otydliga och svårförutsägbara då man under handläggningen ska bedöma kravnivån efter ändringens omfattning. Sigtuna kommun instämmer i detta. Otydliga och svårförutsägbara regler är en nackdel både för byggherrar och handläggare på kommunen. Bedömningar kommer behöva göras i varje enskilt fall och det blir mycket svårt att hålla en linje genom alla ärenden. Det bedöms också förlänga handläggningstiden avsevärt. Man skriver även att "det finns alltid en miniminivå som inte får underskridas". Miniminivån framgår av PBL och PBF. I dessa paragrafer kan dock miniminivån inte tydligt utläsas på ett förutsägbart sätt då de är generellt skrivna. Syftet med författningssamlingen är att precisera kraven i PBL och PBF. Syftet uppfylls inte eftersom inget förtydligande görs för vilka krav som gäller vid ändring av byggnader.

Enligt Bygg- och miljönämndens beslut om delegationsordning.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Marianne Isoz Henriksson
Bygglovschef